

Lhiving

Jaarverslag 2015

<i>Voormoord</i>	4
<i>Inleiding</i>	6
<i>Missie en doelstellingen</i>	8
<i>Dagelijkse werking</i>	10
Antenne	10
Ambulante werking	10
Semi-residentiële setting	11
<i>Facetten van een integrale begeleiding</i>	12
Maatwerk	12
Huisvesting	12
Gezondheid	13
Gezins- en opvoedingsondersteuning	14
Administratie	15
Actieve deelname aan de samenleving	15
Sociaal netwerk	16
Toekomstperspectief	16
Ouder worden met een chronische en/of ernstige ziekte	17
<i>Begeleidingsmethodologie</i>	19
Integrale begeleiding op maat	19
Aanklappend werken	19
Huisbezoek	19
Laagdrempelige aanwezigheid	20
Brugfunctie	20

Lotgenotencontact hiv: praatgroep	21
Groepsdynamiek	22
<i>Reflecties</i>	23
Lhiving vzw op de sociale kaart van Brussel	24
Gezinshereniging	26
De jaarlijkse vakantie	29
Interview met een cliënt	32
Waarom werken rond hiv nodig is en blijft	33
Gerichte doorverwijzing	35
Huisvesting	36
Gezinsbegeleiding	37
<i>Evoluties en cijfers</i>	39
Doelgroep	40
De Antenne	41
Het aantal begeleidingen blijft stabiel	44
De intensiteit van onze begeleidingen	46
Activiteiten en vakantie	47
Lhiving als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting	48
De toekomst van Lhiving	49
<i>Samenstelling van het team</i>	50
<i>Financiering</i>	51
<i>Bijlagen</i>	52
Samenwerkingsverbanden van Lhiving	53
Interne vorming, studiedagen en deelname aan overleg	59
Personalia	62

Voorwoord

Asielcrisis en terreur-dreiging. Dat is wat de meesten van ons zich zullen herinneren als het over 2015 gaat. Ondanks positieve elementen zoals economische groei en minder werkloosheid zal het voorbije jaar een eerder wrang gevoel achterlaten.

Lhiving deelt gelukkig niet in deze malaise. Op drie domeinen zijn we, ondanks wat perikelen op diverse vlakken, het jaar goed doorgekomen en hebben we zelfs groei gekend: meer cliënten kregen hulp, onze huisvestingsmogelijkheden en consultatieruimten zullen toenemen en ook de Raad van Bestuur kon zich versterken met enkele nieuwe krachten die een concrete meerwaarde bieden.

Het oprichten van de antennewerking is een schot in

de roos. Op vier jaar tijd is deze werking verdriedvoudigd. Meer dan 1.100 bezoeken en 97 nieuwe aanmeldingen werden dit jaar genoteerd en die mensen werden met raad en daad bijgestaan. Dit zonder vermindering van de ambulante en semi-residentiële setting.

Dit is niet alleen te danken aan de uitbreiding van de doelgroep (naast hiv ook diabetes, hartaandoeningen, chronisch longlijden,...) maar vooral aan onze expertise en inzet, waarbij we onze jarenlange ervaring en professionele deskundigheid flexibel ten dienste stellen van chronisch zieken in kansarmoede.

De antennewerking maakt bovendien weer duidelijk hoe nijpend het huisvestingsprobleem in een grootstad zoals Brussel is en we zijn de Lions Club Brussel Munt dan ook ontzettend dankbaar dat ze hun investering in vastgoed voor Lhiving dit jaar nog eens willen uitbreiden.

Deze club zal een pand aankopen voor de algemene werking zodat er twee bijkomende appartementen vrijkomen voor cliënten. Tevens zal voor de antennewerking een meer aangepaste infrastructuur en locatie beschikbaar zijn. De antennewerking zal er

bijgevolg nog verder op vooruitgaan.

De Lions Club Brussel Munt nam deze beslissing na rijp beraad, na een grondige analyse van onze werking en verwezenlijkingen. Ze concludeerde dat de twee appartementen die zij al meer dan vijftien jaar ter beschikking stellen, meer dan goed gebruikt worden en inderdaad het verschil maken wat de opvang betreft van mensen die chronisch ziek zijn en in kansarmoede leven.

De dynamiek die momenteel van Lhiving uitgaat, heeft er ook voor gezorgd dat er meer interesse is voor een zitje in onze Raad van Bestuur, wat onze werking nog verder zal stuwen en vooral bestendigen in de toekomst.

We verwelkomen:

* *Sofie Vancoillie*, directeur van “De Overmolen” en dus ideaal geplaatst om ons inhoudelijk te begeleiden en een intensere samenwerking met andere sociale spelers in het BHG mogelijk te maken.

* *Laure Uwase*, advocaat en goed op de hoogte van de aanpak van mensen in kansarmoede in Vlaanderen.

* *Patrick Demeestere*, lid van Lions Club Brussel Munt, maar vooral vastgoedspecialist. Hij zal een prominente rol spelen bij het selecteren van het pand voor onze antennewerking en heeft zijn nut al bewezen door de huidige appartementen, die door Lhiving gebruikt worden, aan een doorlichting te onderwerpen en de nodige aanbevelingen te doen.

* *Piet Roose*, eveneens lid van LCBM, geboren en getogen in Brussel en bovendien zeer goed geïnformeerd over de sociale sector en de huisvestingsproblematiek in ons Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Met dergelijke verwezenlijkingen op gebied van werking, met het vooruitzicht op vastgoeduitbreiding, met de versterking van de Raad van Bestuur en, last but not least, de zeer gewaardeerde steun van de Lions, kunnen we 2016 met vertrouwen tegemoet zien.

Mede namens de Raad van Bestuur,
Hubert Claes

Inleiding

Lhiving heeft naast zijn eerstelijnswork 'de antenne' heel wat ervaring in het bieden van integrale begeleiding aan huis, zowel ambulant als semi-residentieel. Wij zijn hiervoor erkend en gesubsidieerd door de GGC (Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie).

In dit jaarverslag kan u lezen wat zo'n begeleiding inhoudt en in deze inleiding wil ik u duidelijk maken waarom het zo belangrijk is om te investeren in diensten die instaan voor begeleiding aan huis.

Een recente telling leert ons dat Brussel meer dan 2.600 dak- en thuislozen telt: een stijging van 33 procent ten opzichte van 2010. Deze toename heeft te maken met een betere telmethode, maar ook met de stijging van de huurprijzen, terwijl de inkomens in Brussel erop achteruitgaan. Dak-of thuisloos, het kan

iedereen overkomen: vaak zijn het gewone mensen bij wie er iets misgaat in het leven en die niet de middelen en/of het netwerk hebben om er snel weer bovenop te raken. Eén derde van de Brusselse gezinnen die onder de armoedegrens leeft, heeft geen financiële buffer bij een tegenslag.

Onze samenleving wil niet geconfronteerd worden met mensen, laat staan gezinnen met kinderen, die de nacht op straat moeten doorbrengen. De bevoegde ministers spelen hierop in en hebben de middelen voor crisisopvang sterk verhoogd. De toelagen aan privé-verenigingen die nachtasiel en dringende opvang aanbieden, is maar liefst met ongeveer zes miljoen euro gestegen ten opzichte van het huidige werkjaar. En ja, investeren in crisisopvang is nodig, net als in dagcentra voor dak- en thuislozen, want ook wij vinden het mensonwaardig dat er mensen 's nachts op straat moeten slapen.

Dak- en thuisloos worden, het kan snel gaan... Maar terug aanknopen met het normale leven, een huis vinden, je papieren weer in orde krijgen, dat verloopt een stuk moeizamer. Daarom is een intensieve en

integrale begeleiding van dak- en thuislozen cruciaal: samen zoeken naar een vaste verblijfplaats, hen daarna begeleiden naar een aangepaste opleiding of job, hen helpen met de administratieve mallemlen.

De cliënten die Lhiving begeleidt, hebben daarnaast ook ernstige gezondheidsproblemen. Zeker voor hen is huisvesting met begeleiding een must: een plek om te rusten, medicatie te bewaren en te herstellen, en een dienst waar je iemand treft die naar je luistert, steunt en je mee op weg helpt om weer de veerkracht te krijgen en actief te participeren in onze samenleving.

Dus als we mensen echt uit de dak- en thuisloosheid willen trekken, moeten we ambitieuzer zijn, moeten we een plan hebben dat verder reikt dan enkel bed, bad en brood. Ik betreur dat onze Brusselse regering daar anders over denkt. De Brusselse regering heeft het budget voor de diensten die instaan voor begeleiding aan huis zelfs licht verlaagd voor het komende werkingsjaar (min 180.000 euro).

Als we mensen echt uit de dak- en thuisloosheid willen trekken, moeten we ambitieuzer zijn

Om het helemaal in perspectief te plaatsen: het totale budget voor crisisopvang bedraagt ruim tien miljoen euro, dat voor de diensten begeleid wonen nog geen anderhalf miljoen euro. Deze regering kiest ervoor om brandjes te blussen in plaats van structurele oplossingen te zoeken samen met de mensen in armoede. Zij worden in dit debat niet gehoord.

Er is een alternatief: zet in op betaalbare en kwalitatieve huisvesting, zorg voor een goede begeleiding die mensen toelaat om op termijn terug zelfstandig te leven en die preventief werkt tegen dak- en thuisloosheid.

Maak mensen terug regisseur van hun leven.

Annelies Vangoidsenhoven
Coördinator

Missie en doelstellingen

“Vzw Lhiving biedt begeleiding op maat aan personen die chronisch en/of ernstig ziek zijn en die zich in een kansarme situatie bevinden, en aan hun gezin. Ons streefdoel is de gezondheid en het algemeen welzijn van de cliënt te verbeteren zodat die zich op termijn zo zelfstandig mogelijk kan handhaven in de maatschappij en op een volwaardige manier kan participeren. Lhiving helpt hen bij het zoeken naar een aangepaste en betaalbare woonst en koppelt hieraan een meer of minder intensieve begeleiding. Hierbij gaan we altijd uit van de kracht van de mensen zelf.”

Belangrijke einddoelen in het werken aan verbetering van de gezondheid en algemeen welzijn van de personen die Lhiving bezoeken zijn:

- Kwaliteitsvol wonen
- Leren leven met een chronische/ernstige ziekte, met aandacht voor alle gezinsleden
- Bestrijding van isolement en sociale uitsluiting
- Actieve deelname aan de samenleving

Aangezien we van oorsprong een hiv werking zijn, blijven we specifieke hulpverlening bieden aan deze groep mensen:

- Bespreekbaarheid van hiv- diagnose, taboe doorbreken, preventie,...
- Specifieke praatgroepen rond hiv gerelateerde thema's

Dagelijkse werking

Lhiving biedt **begeleiding op maat** vanuit drie deelwerkingen: de **Antenne**, de **ambulante werking** en de **semi-residentiële setting** van vijftien transit wooneenheden.

Antenne

De functie van de Antenne is drieledig: zij registreert alle nieuwe aanmeldingen, fungeert als vrij aanspreekpunt waar mensen onmiddellijk terecht kunnen met hun concrete hulpvragen en het is de toegangspoort tot de overige pijlers van Lhiving.

Voor specifieke vragen is het Antenne-aanbod ideaal (woonproblematiek, starten of wijzigen van een behandeling, een jobinterview, een zwangerschap, ontmoeten van een nieuwe partner, onzekerheid met betrekking tot het verblijfsstatuut). Er wordt individueel informatie en advies gegeven, doorverwezen naar gespecialiseerde diensten of naar het wekelijks

basisactiviteitsaanbod van Lhiving (afwisselend kookatelier, praatgroep, vorming ivm wonen of een ontspannende activiteit).

De meest voorkomende vraag binnen de Antenne is die naar aangepaste huisvesting, al dan niet samen gaand met begeleidingsnoden op andere vlakken. Lhiving biedt geen crisisopvang op vlak van huisvesting; wel geeft de begeleiding een significant verhoogde slaagkans op het sneller vinden van een sociale of privéwoning mits aan een aantal samenwerkingsvoorwaarden voldaan wordt.

Indien vragen te complex blijken voor de Antenne, kan op termijn een intensievere, integrale korte of langlopende begeleiding door één referentiepersoon worden overwogen die ofwel semi-residentieel ofwel ambulant is.

Ambulante werking

Een begeleiding omvat ondersteuning bij de cliënt thuis (regio Brussels Hoofdstedelijk Gewest) op psychosociaal en administratief vlak en is integraal van

aard. Aangezien ook woonkwaliteit van fundamenteel belang is voor iemands kwaliteit van leven, maken de woonvraag en het werken aan 'leven met een chronische en/of ernstige ziekte' vaste onderdelen uit van iedere begeleiding. Het verdere begeleidingsaanbod wordt samen met en op maat van de individuele cliënt uitgebouwd en varieert sterk qua inhoud en intensiteit. Vanuit het besef en de ervaring dat partner en kinderen behoefte hebben aan extra omkadering gaat de aandacht ook uit naar het volledige gezin. Deze begeleiding van het individu en van het hele gezin wordt aangevuld met een aanbod van de groepsactiviteiten en een jaarlijkse vakantie, zowel voor volwassenen als voor kinderen.

Semi-residentiële setting

Wanneer een begeleidingsnood groot is, omwille van bijvoorbeeld ernstige gezondheidsproblemen, een complexe psychosociale problematiek en (of door) een precair verblijfsstatuut, is een tijdelijk verblijf wenselijk in een van de 15 'transitwoningen' van de semi-residentiële setting. Deze appartementen bevinden zich in het woonblok waar Lhiving haar burelen heeft of vlak daarnaast.

Verder zijn er nog 8 wooneenheden op verschillende plaatsen in Brussel. Een groot deel wordt beheerd door het Sociaal Verhuur Kantoor Baita en een deel door SVK De Nieuwe 150. Voor de appartementen die of eigendom zijn van Lhiving of ons ter beschikking worden gesteld, neemt Lhiving een deel van de provisies ten laste in de plaats van de huurder. Deze tijdelijke woningen zijn enkel toegankelijk in combinatie met intensieve integrale begeleiding. In het kader van de semi-residentiële setting biedt Lhiving als kleine partner van Vluchtelingenwerk Vlaanderen ook opvang aan asielzoekers die tot de doelgroep behoren.

We werken aan een goed begeleide doorstroming van de semi-residentiële setting naar een definitieve woonst – bij voorkeur sociale huisvesting. De gezinnen kunnen maximaal 4.5 jaar verblijven in onze woonst: eerst via een transitcontract van 18 maanden, nadien in een kortdurend huurcontract tot maximaal drie jaar. We trachten de gezinnen natuurlijk sneller te laten doorstromen, maar aangezien het huisvestingsprobleem in Brussel torenhoog is, is dat vaak niet mogelijk.

Facetten van een integrale begeleiding

Maatwerk

Belangrijkste uitgangspunt bij het bepalen van een integraal begeleidingsaanbod zijn de vragen en behoeften van de individuele cliënt of diens gezin en het respect voor de persoonlijke levenssfeer. De houding van de begeleiders is er op gericht de krachten van de cliënt aan te spreken en te stimuleren. Er wordt een effectieve balans nagestreefd tussen sturen en loslaten, aanwezig zijn en ruimte bieden. Tegelijk worden de belangrijkste werkpunten vooraf vastgelegd in een individueel begeleidingscontract dat zowel door de cliënt als door de begeleider ondertekend wordt. Minstens éénmaal per jaar wordt de weg die beide partijen samen afleggen tenminste één maal per jaar geëvalueerd en gheredefinieerd. De aspecten huisvesting, gezondheid, gezins- en opvoedingsondersteuning, ouder worden met een chronische/ernstige ziekte, administratie,

zinnvolle dagbesteding, sociaal netwerk en toekomstperspectief komen het vaakst aan bod als werkpunt.

Huisvesting

Lhiving is erkend als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting. Sinds de oprichting is het aspect 'wonen' één van de belangrijkste pijlers van de werking. Een goede woonst, een veilige plek, een thuis waar men zichzelf kan zijn, is immers één van de belangrijkste voorwaarden om tot een leefbare situatie te komen. Samen met de betrokkenen wordt gezocht naar een betaalbare, goede woning, vooral via samenwerkingsakkoorden met verschillende Openbare Vastgoed Maatschappijen (OVM) in Brussel. Of via inschrijving in een SVK (sociaal verhuurkantoor).

Ook het ontwikkelen van een goede woonattitude vormt een belangrijk onderdeel van de be-

geleiding: op een aangepaste manier zorg dragen voor de woning of het vinden van familie- of poetshulp hierbij, selectief sorteren van afval, zuinig omspringen met energie, betaalbaar doch gezellig inrichten, het opbouwen van een gezonde relatie met de huiseigenaar of het SVK, het zoeken naar een nieuwe woonst (ook buiten Brussel) of het grondig voorbereiden van een verhuis... het behoort allemaal tot onze wooncoaching.

In de semi-residentiële setting werken we met een woonbegeleidingscontract dat toegevoegd wordt aan het gebruikelijke begeleidingscontract om de afspraken tussen Lhiving en de bewoner duidelijker vast te leggen voor zowel het huurcontract als de zorg voor het appartement. Een intern reglement vermeldt praktische zaken zoals wat te doen als er iets stuk is, wie te verwittigen bij ongelukken...

Gezondheid

In sommige begeleidingen nemen gezondheid en ziekte een prominente plaats in. In andere fluctueert het als aandachtspunt en voor sommige cliënten lijkt het slechts een randgegeven.

Dat hangt onder meer af van de aanvaarding van hun ziekte, hun algemene gezondheidstoestand en of deze hen erg beperkt in hun dagdagelijkse bezigheden, of ze medicatie nemen, of ze al dan niet vaak gehospitaliseerd worden en veelvuldige onderzoeken en afspraken in het ziekenhuis hebben. Onze op de anderen betrokken luisterbereidheid en het feit dat wij taboes niet uit de weg gaan, kunnen mensen helpen hun eigen realiteit te herkaderen.

Met tal van cliënten is het nodig om medische consultaties samen voor te bereiden. Het stimuleert hen om actief deel te nemen aan het gesprek en zelf vragen te durven stellen. Sommige cliënten met complexe gezondheidsproblemen of wiens taalvaardigheid erg beperkt is, vergezellen we naar de dokter. Nadien kunnen we dan feedback geven en onduidelijkheden of fout begrepen medische informatie bijsturen. Op regelmatige basis plegen we overleg met huisartsen, specialisten en met ziekenhuizen. Als een cliënt gehospitaliseerd wordt, gaan we regelmatig op bezoek bij hem/haar en zijn we in vele gevallen ook een aanspreekpunt voor de verpleging. We zorgen voor een goede verbinding tussen ziekenhuis en thuis-

situatie en hebben doorgaans een goed zicht op de aandachtspunten bij ontslag. Voor cliënten met een andere moedertaal dan het Nederlands of het Frans kan audiovisueel materiaal of tekst over hun ziekte in de eigen taal bijzonder leerrijk zijn. Lhiving beschikt over heel wat audiovisueel materiaal over hiv en zal nu ook uitbreiden met info over diabetes, tuberculose en dergelijke.

Het is best mogelijk dat ‘ziekte en gezondheid’ voor ons hoog op de agenda staat maar dat er voor de cliënt tal van andere dringende problemen om een oplossing vragen. De ervaring leert ons dat het absoluut noodzakelijk is om deze ook aan te pakken. Dat schept de nodige ruimte en rust om ook zelfzorg omtrent gezondheid in handen te nemen.

Ook geestelijke gezondheid en algemeen welbevinden zijn een systematisch aandachtspunt. We begeleiden onze cliënten bij hun persoonlijk proces, bij hun zoektocht naar een leefbaar evenwicht met zichzelf, in hun familierelaties en ten aanzien van de maatschappij.

Gezins- en opvoedingsondersteuning

Vanuit het besef en de ervaring dat partner en kinderen van mensen die leven met een ernstige ziekte eveneens behoefte hebben aan extra omkadering gaat er ook systematisch aandacht uit naar het volledige gezin. Zeker voor wat betreft hiv is dit binnen het gezin vaak een onbenoembare aanwezige met complexe relaties tot gevolg. Verhoogde aandacht voor bespreekbaarheid van hiv, preventie, relaties en seksualiteit is daarom nodig.

Over kinderen wordt flink wat afgepraat tussen cliënten en begeleiders, ook over afwezige kinderen. Soms lieten cliënten hun kinderen noodgedwongen achter in hun thuisland. Samen met de begeleider worstelen ze zich door de administratieve en emotionele malle molen die ‘gezinshereniging’ heet. Omgekeerd begeleiden we soms ook cliënten in hun vrijwillig terugkeerproject naar hun thuisland of elders.

Lhiving begeleidt heel wat eenoudergezinnen waarbij moeders of vaders er voor de opvoeding van de kinderen alleen voor staan. Bovendien

groeien vele kinderen op in een andere socio-culturele context dan welke de ouders hebben gekend. Ouders kunnen niet terugvallen op vertrouwde tradities en meestal ook niet op een ruimer familieverband. Lhiving ondersteunt, kadert wanneer peuter, kleuter of puber moeilijk gedrag vertoont, geeft positieve feedback aan de ouder(s) en verwijst zo nodig door. Op dit vlak zijn we wegwijzers voor onze cliënten: voor de inschrijving in een school, de zoektocht naar een kinderdagverblijf of huiswerkklass, ... We stimuleren ouders om het schoolparcours van hun kinderen effectief op te volgen.

Administratie

Lhiving helpt mensen hun weg te vinden in het administratieve labyrint en treedt dikwijls op als contactpersoon voor OCMW, mutualiteit, nutsvoorzieningen, deurwaarders, pro deo advocaten... Het blijft een betreurenswaardige vaststelling dat een telefoontje van ons vaak meer bereikt dan de dappere inspanningen van de cliënt.

We fungeren als geheugensteuntje, vertalen onbegrijpelijk ambtenarenjargon zoveel mogelijk in gewone

mensentaal en stimuleren cliënten om hun administratie in orde te brengen en te houden. Voor sommigen onder hen is dat een hele opdracht en een proces van jaren. In een eerste fase kan er met hen bijvoorbeeld gewerkt worden rond het zelf openen van de post die toekomt in plaats van ons alle briefwisseling gewoon te overhandigen. Anderen hebben enkel af en toe een ruggensteuntje nodig en kunnen op eigen kracht verder nadat ze wegwijz gemaakt werden in onze complexe samenleving.

Actieve deelname aan de samenleving

Wanneer de levensperspectieven erop vooruitgaan krijgen velen van onze cliënten opnieuw zin om aan de slag te gaan en actief te participeren in onze maatschappij. Een chronische aandoening hoeft het volgen van een opleiding of het vinden van werk niet in de weg te staan. Toch zijn er heel wat obstakels op vlak van sociale promotie of tewerkstelling.

Voor migranten ontbreken soms de vereiste verblijfsdocumenten of een erkenning van een elders behaald diploma.

Bovendien is onze samenleving voor iemand die hier niet is opgegroeid veeleisend en weinig transparant. Andere cliënten beschikken niet over de maatschappelijk vereiste sociale vaardigheden en werkattitudes. Een coach is in vele gevallen welkom.

Voor wie het toeleiden naar werk te hoog gegrepen is, kan vrijwilligerswerk of gewoon een leuke vrijetijdsactiviteit zinvol zijn.

Naast het aanbod van onze eigen activiteiten leiden we zoveel mogelijk cliënten – kinderen en volwassenen – toe naar een buitenschoolse activiteit, stage, taalcursus of opleiding in het bruisende Brussel. Spijtig genoeg kunnen we door onze inkrimpende financiële middelen niet langer tussenkomen bij de betaling van het inschrijvingsgeld.

Sociaal netwerk

In de beginfase van een begeleiding is het netwerk van sommige cliënten uitermate beperkt. Ze kennen niet altijd onze landstalen, kennen weinig mensen, de familie woont ver

weg en is uit elkaar gerukt en ook Brussel is voor hen vaak nog totaal onbekend. Het doet ons dan ook veel plezier te merken dat er dankzij Lhiving vriendschappen ontstaan tussen cliënten en sommigen elkaar ook op andere momenten opzoeken.

Bij cliënten die extreem geïsoleerd leven of nauwelijks een netwerk hebben, maken we de nodige tijd om een stuk de rol van 'familie' op te nemen. We gaan actief uitzoeken op welke manier zij nieuwe mensen kunnen leren kennen. Daar waar wel nog een netwerk is, proberen we ondersteuning te bieden aan wie daartoe behoort. De inschrijving in een computercursus of fitnessclub is soms het eerste opstapje naar de buitenwereld. Het brengt extra zuurstof in de relaties indien gezinsleden ook buitenshuis aan activiteiten kunnen deelnemen. Cliënten in contact brengen met andere diensten maakt hen bovendien minder afhankelijk van ons.

Toekomstperspectief

Aangezien we van oorsprong een hiv-werking zijn, hechten we steeds veel belang aan het bespreekbaar

maken van hun toekomstplannen. Heel wat van onze cliënten associëren hiv bij het vernemen van de diagnose nog altijd met de dood. Om hiv te kunnen plaatsen als een chronische ziekte waarmee wel een kwaliteitsvol leven mogelijk is, is vaak een hele weg nodig. Meestal duurt het jaren vooraleer mensen over hun toekomst kunnen en durven nadenken. Met welk diploma zie ik mezelf over een aantal jaren? Hoe kan ik de toekomst van mijn kinderen verzekeren? Durf ik nog dromen van een nieuwe partnerrelatie? Al dan niet zwanger proberen te worden? Als migrant met hiv 'hier' of 'daar in het thuisland' oud worden?

Maar ook... Welke verwachtingen heeft mijn familie in het thuisland? Welke verwachtingen heeft mijn partner? Welke verwachtingen stel ik aan mezelf? Hoe bepaalt mijn persoonlijk verleden mijn toekomst? Ook vragen over hoe het verder moet na de dood worden niet uit de weg gegaan (hoe moet het verder met familie, regelen van een begrafenis, enz.)?

Ook voor mensen met een andere chronische en/of ernstige ziekte dan hiv is het bespreekbaar maken van hun toekomst een belangrijk begeleidingsaspect.

In onze begeleiding proberen we dus regelmatig ademruimte te creëren om het hier en nu te overstijgen en het over de toekomst te hebben. Een realistisch en gezond toekomstperspectief geeft zin aan de moeilijke momenten in het hier en nu, motiveert om trouw medicatie te blijven nemen, om zich toch door de administratieve problemen te worstelen, om grenzen te verleggen!

Ouder worden met een chronische en/of ernstige ziekte

Door een goede medische en psychosociale opvolging van onze cliënten neemt de levensverwachting toe. Het ouder worden kan isolatie en vereenzaming met zich meebrengen waarmee we rekening dienen te houden. Omgaan met verouderen is ook gedeeltelijk cultureel bepaald; ogen en oren hebben voor de specificiteit van elke ouder wordende mens is dus heel belangrijk. Het bespreekbaar maken en zoeken naar een gepaste oplossing (bejaardentehuis, dagcentrum, hulp aan huis,...) komt ook stilaan om de hoek kijken.

Mensen die leven met hiv ervaren veel eerder ouderdomsklachten dan gezonde mensen door een aantal biofysiologische factoren als gevolg van het virus en de medicatie. Er kunnen bijvoorbeeld vroegtijdig gewrichtsklachten ontstaan waardoor men minder mobiel wordt en sneller aangewezen is op een aangepaste woning. Dit plaatst ons dan weer voor nieuwe uitdagingen op het vlak van wonen.

Begeleidingsmethodologie

Integrale begeleiding op maat

Vertrekpunt van een begeleiding is de situatie, beleving, noden en de weerbaarheid van de hulpvrager en zijn gezin. Er is geen op voorhand of voor iedereen vastgelegd plan. Zulks zou niet tegemoet komen aan de eigenwaarde en het eigen kunnen van eenieder. Bovendien is een proces steeds onderhevig aan veranderingen. We zoeken dan ook samen met de cliënt en zijn gezin naar het af te leggen proces en steunen hen hierbij waar dat nodig is.

Onze hulpverlening richt zich op de hele mens. Een persoon die leeft met chronisch ernstige ziekte is in de eerste plaats een totale mens, in zijn of haar eigen vaak complexe situatie.

Aanklampend werken

We willen verdiepend werken en kiezen er bewust voor om het contact warm te houden.

Bij de aanvang van een begeleiding is de situatie van de cliënt vaak een kluwen, waarin hijzelf verstrikt zit. Mensen durven dan niet meer in zichzelf geloven of zien niet meer dat er voor hen een positieve ommekeer mogelijk is. Daarom is het belangrijk om vooral in een eerste fase zelf naar de cliënt toe te blijven stappen als hij daar uit zichzelf niet toe komt.

Huisbezoek

Bezoek aan huis heeft heel wat voordelen. Je kunt beter inschatten hoe iemands reële situatie is. Je bent getuige van zijn/haar concrete, dagelijkse leef- en woonproblemen. Mensen brengen een ander verhaal wanneer ze jou als gast ontvangen.

Laagdrempelige aanwezigheid

Als begeleiders werken we vanuit een open en laagdrempelige living die gezelligheid en een familiale sfeer oproept. We merken dat deze warme huiselijkheid cliënten helpt om de stap naar ons te zetten, om sneller langs te komen en ons hun verhaal te doen. Ze stappen geen anonieme kantoorruimte binnen maar een appartement waar ook een beetje ‘geleefd’ wordt. Ze weten dat ze er op geregelde tijden hun begeleider/ster kunnen aantreffen of in ieder geval een andere collega die hen verder zal helpen bij dringende vragen tijdens de permanentie-uren. Er staat een wasmachine die kan gebruikt worden mits een kleine vergoeding. Het ophalen of brengen van de was kan weer een gelegenheid zijn tot een korte babbel. Ook kinderen zijn welkom: in de speelhoek, aan de gemeenschappelijke computer of op een kinder- of jongerenactiviteit.

Regelmatig maken we ook een afspraak thuis bij de cliënt of op Lhiving. Doorheen de verschillende contactmomenten groeit er langzamerhand een vertrouwensrelatie die ruimte biedt voor verdieping,

voor het bespreken van werkpunten, voor levensvragen die de cliënt bezighouden. Het opgebouwde vertrouwen maakt het makkelijker om heikele punten zoals ‘leven met hiv’, therapietrouw, preventie, partnerwens,... aan te kaarten. Soms is de psychische nood van een cliënt zo acuut dat een oriëntatie naar geestelijke gezondheidszorg zich opdringt.

Brugfunctie

Mensen werken in de eerste plaats zelf aan hun toekomstproject. Wij zijn daarbij wegwijzers in het hele netwerk van structurele mogelijkheden. De behoefte aan deze ondersteuning is in elke begeleiding verschillend. We treden zo nodig bemiddelend op om de toegang tot bepaalde dienstverlening te faciliteren (bv. samen een intake regelen bij een dienst, uitleggen welke documenten iemand mee moet nemen naar een administratieve dienst, enz.). In gevallen waar we geconfronteerd worden met dienstverlening die te wensen overlaat, reageren wij – uit naam van Lhiving – met een brief of mail naar de desbetreffende persoon of dienst.

Lotgenotencontact hiv: praatgroep

Mensen voelen zich in eerste instantie vaak onzeker als hen een contact met anderen in dezelfde situatie wordt voorgesteld. In de samenleving heerst nog veel kennisgebrek en negatieve attitudes rond hiv waardoor angst voor uitsluiting soms reëel is. Er is veel schaamte over de eigen seropositiviteit of men heeft angst om in een andere context dan de onze herkend te worden. Wie deze drempels weet te overwinnen, heeft bij meerdere gelegenheden de kans om samen met lotgenoten aan activiteiten deel te nemen, deugddoende gesprekken te voeren, steun te vinden en samen te lachen of zorgen te delen.

Voor vele cliënten is onze praatgroep voor mensen met hiv een unieke gelegenheid waar de druk van de geheimhouding en stigmatisatie eens niet heerst. Ze kunnen er openlijk hun zorgen delen en van mekaars ervaringen en raadgevingen leren. De mensen die er samenkomen putten kracht uit elkaar en dat is bijzonder waardevol. Zowel mannen als vrouwen, alleenstaanden of mensen met een gezin, Belg of mensen van andere origine nemen deel.

We starten steeds met de herhaling van de groepregels die we samen beslisten. Respect voor onderlinge discretie en verschillen staan hierbij voorop. Daarna starten we met een rondje, om mekaar bij naam te kennen en het ijs wat te breken aan de hand van een ludieke openingsvraag. De gespreksonderwerpen zelf komen uit de groep en gaan meestal over thema's als relaties, disclosure, medicatie, omgaan met hiv, seksualiteit, kinderwens, besmettingsrisico's... . Bij gebrek aan een onderwerp stelt de begeleider een thema voor. Er is echt ruimte om te praten over hiv en de openheid en verbondenheid hier rond is opmerkelijk groot. Op het einde evalueren we even en brainstormen we over mogelijke gespreksonderwerpen voor een volgende keer. Vaak blijven mensen nog wat napraten of wisselen ze telefoonnummers uit. Zo gaan ze gesterkt en minder alleen naar huis.

Groepsdynamiek

De begeleiding van het individu en van het hele gezin wordt aangevuld met een waaier aan groepsactiviteiten en een jaarlijkse vakantie, zowel voor volwassenen als voor kinderen. De groepsactiviteiten bevatten een gezonde mix van ontspanning en vormende activiteiten. Mensen komen met elkaar in contact op een wijze die anders niet tot stand zou komen.. Het is voor individuen een kans om uit eigen beperkingen of hun geïsoleerde positie te treden en ergens op in te haken.

* **jaarlijkse vakantie:** begin juli kunnen onze cliënten en hun gezinnen aan een democratische prijs op vakantie

* terugkerende evenementen zijn het **kerst- en paasfeest en Wereld aidsdag**

* **informatieve en sensibiliserende activiteiten** voor allerlei leeftijdsgroepen

* **praatgroep:** gefaciliteerd door twee begeleiders biedt Lhiving het kader en de structuur voor gesprekken waarvoor cliënten zelf het thema aanbrengen. Opvoeding, hiv, actualiteit en eigenlijk alles wat mensen bezighoudt, komen aan bod

* **kookatelier:** samen goedkoop én gezond koken met respect voor de diversiteit van ons doelpubliek – van seizoensgebonden streekproducten tot Indiase of Afrikaanse specialiteiten

* **activiteiten mbt het ontwikkelen van een goede woonattitude door de huisvestingscoach**

* **welzijnsatelier: ontspannende activiteiten**

Lhiving vzw op de sociale kaart van Brussel

De sociale kaart van Brussel is sterk gefragmenteerd, het is niet evident om door de bomen het bos te zien. Verscheidene organisaties werken rond dezelfde thema's, maar kennen elkaars werking niet. Ook de onderverdeling tussen Nederlandstalige en

Franstalige werkingen brengt (bureaucratische) verwarring met zich mee.

Hierdoor lopen cliënten soms verloren in het doolhof van de hulpverlening.

We vinden het daarom belangrijk om Lhiving vzw duidelijk te positioneren op de Brusselse sociale kaart. Op die manier komt onze doelgroep gemakkelijk bij ons terecht en kunnen medewerkers van andere instanties snel naar ons doorverwijzen. Eén van de manieren om onze werking zichtbaar te maken, is door samenwerkingen aan te gaan. Zo stapten we mee in het SHE-project.

Het SHE-project is een Europees project, opgestart in 2012, dat zich richt op seropositieve vrouwen (Strong,

Hiv positive, Empowered women). Op initiatief van de afdeling Cetim in het Sint-Pieterziekenhuis hebben in Brussel een aantal verenigingen waaronder Lhiving de krachten gebundeld.

Het doel is om de vrouwen met elkaar in contact te brengen en te informeren omtrent allerlei aspecten gerelateerd aan hun ziekte. Naast het educatieve luik heeft het project ook aandacht voor het welzijn van de vrouwen; het wil de levenskwaliteit van de deelnemers verhogen. In het kader van dit project worden jaarlijks acht activiteiten georganiseerd: viermaal een 'vrouwendag' en viermaal een permanentie.

Elke vrouwendag gaat over een bepaald thema. In 2015 kwamen 'seksualiteit', 'de behandeling van hiv en therapeutische toekomstperspectieven' en 'het

verlangen naar een kind' aan bod. In de voormiddag geeft een expert duiding bij het thema, na de middag gaan de vrouwen daarover met elkaar in debat.

De deelneemsters krijgen veel inspraak: ze kunnen zelf thema's aanbrengen en elke themadag wordt geëvalueerd, in groep en via een anoniem evaluatieformulier. Deze democratische aanpak werpt zijn vruchten af: de opkomst neemt steeds toe.

De vrouwen vertellen openlijk over hun angsten en zorgen omdat de praatgroepen en het samenzijn een sfeer van vertrouwen creëren. Ze getuigen over hoe zij het leven met hiv ervaren. Eén vrouwendag per jaar is gewijd aan het welzijn van de vrouwen. Dit jaar werd in Louvain La Neuve, de thuishaven van *Nyampinga*, een ontspannende dag voorzien met een lekkere maaltijd en relax-activiteiten.

Op de permanenties stellen enkele organisaties zich voor aan eventuele geïnteresseerden, zowel mannen als vrouwen. In een vergaderzaal op de afdeling Cetim, waar iedereen kan binnen- en buitenlopen, zijn medewerkers van de verschillende organisaties aanwezig.

Bij een hapje en een drankje wordt op een informele manier gepraat en krijgen de mensen informatie over de werkingen mee. Zo wordt de drempel om hun hulpvraag te uiten een stuk kleiner.

De medische opvolging wordt op een spontane manier gekoppeld aan psychosociale ondersteuning waarin Lhiving vzw, ook buiten het project, een aanvullende rol kan spelen. Naast een verhoogde visibiliteit en toegankelijkheid van onze vzw is het project inhoudelijk ook zeer interessant: we leren zelf ook bij over de recentste ontwikkelingen in de strijd tegen hiv.

Hanne

Gezinshereniging

Migreren is altijd achterlaten, een verlies van wat je kent. Om over te gaan naar een wereld waar je niet meteen voeling mee hebt. De fundamentele verschillen zijn niet makkelijk te overbruggen.

We zien binnen onze werking geregeld vaders of moeders die als vluchteling naar ons land zijn gekomen. Noodgedwongen laten ouders hun kinderen achter in het thuisland. Wie een erkenning krijgt als politiek vluchteling heeft het recht om binnen het jaar een gezinshereniging aan te vragen.

Voor de ouders is dit een hoopgevend perspectief. Na soms jarenlang wachten op een definitieve positieve beslissing kunnen zij hun kinderen naar België laten overkomen en weer als gezin samenleven. Al die tijd leven ouders en kinderen op een onmetelijke afstand van elkaar in

verschillende werelden, waarin niet altijd contact mogelijk is.

‘Thuis’ gebleven kinderen weten soms niet waarom hun ouders vertrokken zijn of wanneer ze hen zullen terugzien. De kinderen of jongeren worden opgenomen in de familie of gemeenschap. Hun leven evolueert, nieuwe banden worden gesmeed.

Intussen maken hun ouders hier het moeizame proces door van kennismaking met een nieuwe en soms vijandige wereld. Ze doorstaan angstige maanden of jaren voor ze weten welke toekomst hen te wachten staat. Ze blijven gescheiden van hun kinderen en zeggen ons vaak hoe zeer ze hen missen. Dat spreekt voor zich.

Tegelijk leert de ervaring ons dat de feitelijke gezinshereniging niet altijd een positieve afloop heeft. We proberen dit te bespreken met de ouders die de procedure wensen aan te gaan. Ouders

en kinderen raken niet altijd opnieuw op elkaar afgestemd. Integratie heeft dan geen kans en soms keren kinderen terug naar hun land. Een pijnlijke mislukking voor alle partijen. Ook al is er een onlosmakelijke band door het ouderschap, soms volstaat die niet om het proces succesvol af te ronden.

Welke beeld vormden de kinderen zich gedurende al die jaren van hun vader of moeder? Een kind dat op zijn zesde zijn moeder zag vertrekken en haar pas op zijn dertiende terug ziet, herkent haar amper. Intussen heeft hij zeven jaar lang een andere thuis gehad. De ontmoeting met de ouder verloopt stroef, voelt vreemd, het is in zekere zin herbeginnen.

De kinderen zijn niet bekend met ons land of onze manier van leven wanneer ze hier toekomen. Ouders maakten die aanpassing ook mee, maar realiseren zich niet altijd dat dit voor een kind even moeilijk is. Kinderen hebben soms geen tijd gekregen om afscheid te nemen van mensen die hen ginds dierbaar waren.

Overschakelen naar een nieuwe school kent zijn eigen moeilijkheden. Je kan niet zomaar in het derde

middelbaar stappen als je niet de gevraagde bewijzen kunt voorleggen van je schoolloopbaan. Het vraagt weken tot maanden voor de administratie is geregeld. Intussen voelt de jongere zich onwennig in de nieuwe klas waarvan het niveau niet is aangepast aan zijn of haar kunnen.

Kinderen zijn niet bekend met ons land of onze manier van leven wanneer ze hier toekomen. Ouders maakten die aanpassing ook mee, maar realiseren zich niet altijd dat dit voor een kind even moeilijk is

Eén jongere merkte op dat er in de onthaalklas van haar nieuwe school weinig discipline is. Ze is het gewoon om een halve dag naar school te gaan. Tijdens die halve dag werken de leerkrachten en de leerlingen heel hard en daarna was er tijd voor werk op het veld. Hier gaat ze de hele dag naar school, maar

heeft ze het gevoel dat ze niets leert omdat haar leerkrachten en haar medeleerlingen niet gemotiveerd lijken om de tijd op school nuttig door te brengen.

In welke mate voelen de kinderen en jongeren zich vrij om hun ouders te vertellen over het gemis van de vertrouwde wereld die ze achter lieten, hun grootouders, vrienden, dorpsgenoten, de warmte en de zon, de namiddagen buiten op het veld? Voelen ze zich een tweede keer afgesneden? Eerst van hun ouders en nu opnieuw?

Gepaste communicatie is belangrijk. Sommige ouders slagen erin om samen met hun kinderen het moeizame proces door te maken. Welke aspecten dragen hiertoe bij?

Hangt het af van de scholing van de ouders? Hun vermogen om te communiceren? Hun draagkracht? De taboes die wel of niet meegereisd zijn? Waarover mag er wel of niet gesproken worden? Wat zijn de opgelopen kwetsuren?

Zowel de ouders als kinderen doen in deze overgangsfase vaak een beroep op ons. Ze hebben een tijd steun

nodig van een hulpverlener die hun proces zo goed mogelijk begeleidt.

We moeten ons bewust zijn van wat we wel en niet te bieden hebben. We kennen de voorgeschiedenis slechts ten dele. Ook onze communicatie kan onvolkomen zijn door onze gerichtheid op het uitdrukken in taal of door het werken met een tolk. Niet alles laat zich immers vertalen in woorden.

We kunnen hen wel respect bieden, meerzijdige partijdigheid, ruimte voor het niet weten, vertrouwen op het verhaal dat ze met elkaar schrijven en de groeikansen die er zijn. Hier zetten we maximaal op in. Ook al kennen we de uitkomst niet, noch de toekomst.

Els

De Jaarlijkse vakantie

Al jaar en dag gaat Lhiving in de zomer een paar dagen op vakantie met cliënten, vroeger een midweek met kinderen en volwassenen apart, sinds 2008 met allemaal samen. Meestal begin juli, afwisselend aan zee en in een vakantiecentrum in Midden-Limburg.

Het is een arbeidsintensief project en bovendien niet goedkoop: de deelnemers kunnen maar een heel beperkte som bijdragen. We hebben al meermaals overwogen om die vakantie af te schaffen, maar toch blijven we er tot op vandaag telkens voor opteren.

Om de financiële last wat in te perken hebben we er al een dagje afgeknipt - van vijf naar vier dagen - en vragen we ook een wat grotere bijdrage van de deelnemers. Maar voor het overige hanteren we al jaren dezelfde formule: een vrijblijvend aanbod van groepsactiviteiten, zowel voor de afzonderlijke leeftijdsgroepen als voor allen samen, een preventie-activiteit, een daguitstap, een feestavond als afsluiter...

Wat daar dan zo bijzonder aan is? Op zich misschien niet veel, maar we merken elk jaar weer hoe belangrijk dit voor mensen kan zijn.

In de eerste plaats omdat ze de dagelijkse sleur van de stad eens achter zich kunnen laten. Een paar dagen aan zee of in de bossen is een verademing, niet alleen om de drukte van de stad te ontvluchten maar ook om voor even de zorgen en de stress van het dagelijks leven opzij te kunnen schuiven. We merken dat vooral mensen zonder papieren of met een precair verblijfsstatuut dit vaak als een paar dagen rust in hun hoofd ervaren.

Zo staat me nog levendig het beeld voor ogen van een ernstig zieke Ethiopische man die compleet opging in het spelen van Kubb, een buitenspel met twee ploegen. Hij wil eigenlijk graag terugkeren naar zijn land en zijn gezin, maar kan dat niet omwille van zijn gezondheid. Hier in België kan hij dan weer geen toekomst uitbouwen omdat een erkenning of regularisatie al jaren op zich laat wachten. Tijdens

het Kubbspel, terwijl hij vol overgave met de houten blokken gooide, zag ik hem voor het eerst in jaren voluit lachen.

Vooraf kinderen hebben veel aan die paar dagen natuur en buitenlucht. Je ziet hen volop genieten van al die ruimte terwijl ze in Brussel vaak gekneld zitten tussen de muren van een (te) klein appartement.

Vooraf mensen zonder papieren of met een precair verblijfsstatuut ervaren een paar dagen aan zee of in de bossen vaak als rust in hun hoofd

Tijdens die activiteiten merken we hoe slecht het met veel mensen gesteld is op vlak van conditie en lichamelijke vaardigheden en hoe erg dit soms hun mogelijkheden beperkt. Het is onze bedoeling mensen daar attent op te maken, om hen te laten ervaren dat bewegen ook leuk kan zijn - zelfs als je kampt met gezondheidsproblemen - en hen warm te maken voor een actiever en gezonder leven.

Het kan een verademing zijn om eens even te kunnen ontsnappen aan de druk van de armoede en zoals elk doorsnee gezin te kunnen genieten van een paar dagen vakantie. De meeste van onze cliënten kunnen zich namelijk geen vakantie veroorloven en genieten dan ook enorm van dit uitje. Aan mensen uit andere culturen biedt dit bovendien de kans om kennis te maken met en zich aan te passen aan de westerse stijl en gebruiken: voeding, eetpatronen, omgangsvormen, invulling van vrije tijd ...

Een ander heel belangrijk en soms hartverwarmend aspect van onze vakanties is de kracht van het lotgenotencontact en de onderlinge solidariteit. Vroeger namen alleen seropositieve cliënten deel aan de vakanties, mensen wisten dit van elkaar en zonder dat daar steeds moest over gepraat worden ging daar een enorme veiligheid én kracht van uit. De preventieactiviteit was de gelegenheid om in alle openheid over diverse onderwerpen te praten en uit de taboesfeer te trekken.

De openstelling van onze werking naar mensen met andere ziektebeelden dan hiv zal ook binnen onze

vakantie een zekere aanpassing vragen. Dit jaar stond die voor de eerste keer ook open voor niet-seropositieve mensen. Deze moesten door ziekte en andere omstandigheden helaas afhaaken. Een hele verademing maar tegelijk ook ontgoocheling voor de deelnemers met hiv: velen onder hen waren er immers van overtuigd dat deze nieuwe mensen afhaakten omdat ze vernomen hadden dat er zoveel seropositieven bij zouden zijn.

Dit was zeker niet het geval, maar het toont nog maar eens aan hoe zwaar mensen met hiv zich - al dan niet terecht - nog gestigmatiseerd voelen.

Ook voor de begeleiders zijn vakanties vaak heel leerrijk: intensief met mensen bezig zijn in een heel andere setting dan tijdens afspraken op Lhiving of korte huisbezoeken, observeren hoe ze zich gedragen in groep, hoe ze omgaan met elkaar, waar hun krachten, mogelijkheden en noden liggen, het biedt een beduidende meerwaarde aan de effecten van het begeleidingswerk.

Zo viel ons vorig jaar tijdens de vakantie sterk op hoe

negatief en afwijzend één van de deelnemers met haar dochtertje omging. Dit werd na de vakantie aangekaart bij de referentiepersoon van deze dame, zodat die het thema bespreekbaar kon maken en opnemen binnen de begeleiding.

U ziet: vakantie met Lhiving is niet zomaar vakantie, reden genoeg om er zeker mee door te gaan.

Siska

Interview met een cliënt

Hoe ben je bij Lhiving terechtgekomen?

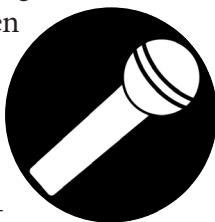
“Via een verpleegster van het St.-Luc ziekenhuis. Ik was daar al enkele maanden opgenomen. Tijdens mijn opname ging mijn huwelijk ook bergaf en mijn vrouw vroeg de scheiding aan. Daar zat ik dan: ziek, zonder vrouw en kinderen en opeens ook nog zonder woning. De verpleegster kende andere mensen die door Lhiving werden geholpen en raadde me aan om contact met hen op te nemen.

Kan je ons iets meer vertellen over je medische toestand?

“Ik was aan het werk toen ik plots heel erg ziek werd: ik viel flauw, hoestte bloed op,... Ik leed al langer aan hepatitis C en daardoor had ik leverschade. Ik nam daar medicatie voor, maar die maakte mijn nieren kapot. Ze hebben me toen eerst opgenomen in het ziekenhuis van Vilvoorde en nadien getransfereerd naar St.-Luc. Ik ben door het oog van de naald gekropen. Ik kreeg er bijna dagelijks dialyse en bleef er acht maanden.

Toen was ik sterk genoeg om terug naar huis te gaan, alleen had ik geen huis meer. Mijn tante bood aan om bij haar te gaan wonen. Vier dagen per week pendelde ik naar het ziekenhuis voor enkele uren aan de dialyse. Ik werd daar ongelooflijk moe van. Na enkele maanden bij mijn tante vond ik een studio op de privémarkt. Ik wou graag starten met mijn behandeling thuis, maar toen de staf van het ziekenhuis naar de flat kwam kijken, vond ze die ongeschikt. Te klein, geen verluchting. Dat was een zware teleurstelling. Gelukkig heeft Lhiving me enige tijd later aan een appartement geholpen via hun samenwerking met sociale huisvesting.

Waarom is woonst zo belangrijk voor je?

“Ik krijg vier dagen in de week dialyse. Het is voor mij veel comfortabeler om dit bij mij thuis te doen. Ik kan op termijn kiezen wanneer ik de dialyse doe, dus eventueel ook ‘s nachts. Ik ben ook minder vermoeid omdat ik niet meer moet pendelen. Daarnaast heb ik nu een woning die voldoende groot is om mijn twee kinderen te ontvangen. Zij komen af en toe hun vader bezoeken.”

Hoe zie je de toekomst?

“Ik hoop op termijn terug te kunnen werken, maar ik zal wel iets anders moeten zoeken. Mijn huidige gezondheidstoestand laat niet toe om zwaar werk te doen. (Mijnheer werkte daarvoor in de horeca, nvdr). Ik sta ook op de wachtlijst voor een transplantatie, maar dat kan nog jaren duren. Ik hoop dat ik binnenkort ‘s nachts dialyse kan doen, waardoor ik overdag terug wat meer tijd heb.

Lhiving helpt me ook met al mijn administratie en om mijn onbetaalde facturen te regelen. Ik zal ook blij zijn als mijn schulden eindelijk weggewerkt zijn en al mijn papieren in orde zijn zoals van de

mutualiteit en de belastingen. Ik hoop ook dat de scheiding met mijn vrouw vlot afgehandeld raakt en dat ik mijn kinderen iets meer zal zien.

“Ik zie het leven positief in. Een jaar geleden dachten mijn vrienden dat ik zou sterven: ik was 15 kilo vermagerd, was opgenomen en zag er bijzonder slecht uit. Nu ben ik terug aangekomen en ik voel me elke dag een beetje sterker. Daar trek ik me aan op.”

Dank u voor dit interview.

Waarom merken rondom hiv nodig is en blijft

Zoals bekend is leven met hiv voor een patiënt enorm veranderd in de loop der jaren, door de verbeterde medicatie is het feitelijk een chronische ziekte geworden waar goed mee te leven valt. Veel seropositieve mensen kunnen dankzij de medicatie werken, een opleiding volgen en zelfs een gezin stichten. Veel van hun hulpvragen draaien om administratieve zaken en huisvesting.

Binnen de psychosociale begeleidingen die Lhiving biedt, neemt het leven met hiv evenwel nog steeds een belangrijke plaats in, ook al is het minder prominent dan een aantal jaren terug.

In 2015 werd ik weer eens geconfronteerd met het belang van dit aspect binnen de werking. J. is een 45-jarige vrouw met twee meisjes van 13 en 11 jaar. Ze is al jarenlang bij ons bekend. Vroeger kreeg ze een intensieve begeleiding en de afgelopen jaren komt ze twee à drie keer per jaar langs op de Antenne voor administratieve zaken. Bovendien gaat ze met haar dochters ook altijd graag mee op de Lhiving vakantie.

Vlak voor de zomer vertelde ze dat ze voor het eerst met de kinderen naar haar thuisland zou gaan wegens het overlijden van de peter van haar dochters. Ze had geld geleend en de vliegtuigtickets had ze al.

Op mijn vraag hoe het met haar ging, zei ze dat ze zich de laatste tijd niet goed voelde, ze had pijn in haar hele lichaam, slikte veel pijnstillers en voelde zich daardoor nog slechter. Ze maakte zich wel wat zorgen over de komende reis.

Bleek dat ze al een aantal weken haar hiv medicatie niet meer nam. Ze was gestopt omdat ze dacht dat ze er dikker van werd en haar hiv was toch goed onder controle, zei ze. Ik schrok, ik ken haar tenslotte al jarenlang als een vrouw die haar medische opvolging heel strikt naleeft, haar pillen goed neemt en er het belang van snapt. Ik vroeg of zij daar met haar hiv-arts over gesproken. Eigenlijk wist J. wel dat het niet oké was om te stoppen en dat ze haar hele leven medicatie moet slikken. En toch...

Ik belde haar twee weken later terug. Haar specialist kon haar gerust stellen over de pijnen en had haar op het hart gedrukt om de medicatie weer op regelmatige basis te nemen. Na de reis zou hij samen met haar bekijken of de medicatie aangepast kon worden. Ook hij heeft nog maar eens uitgelegd waarom het zo belangrijk is om niet zomaar te stoppen met de pillen. De boodschap is doorgekomen.

Deze ervaring deed mij inzien dat hiv een belangrijk item blijft binnen de werking. Het is uiteindelijk nog altijd de core business van Lhiving en moet binnen de

begeleiding een aandachtspunt blijven.

Ook in de maandelijkse praatgroep komt altijd weer naar voren hoe belangrijk het blijft om hiv bespreekbaar te maken, niet alleen voor de nieuwkomers bij Lhiving maar zeker ook bij de 'anciens'. Het is een valkuil om te denken dat 'ermee leren leven' betekent dat er niet meer over gesproken hoeft te worden. Integendeel.

Marianne

Gerichte doorverwijzing

Meneer C. had zelf contact opgenomen met Lhiving. Hij had via via vernomen dat Lhiving mensen helpt met het zoeken naar een woonst. Meneer C. is een rolstoelpatiënt en heeft een chronische nierziekte. Hij is afkomstig van Mauritanië en is sinds 2010 in België. De woonsituatie van meneer C. was schrijnend: in het bureau van een vriend die op het gelijkvloers een pizzazaak runde. Hij woonde op de eerste verdieping, zonder lift. Hij moest zichzelf steeds naar boven 'sleuren' op de trap. Er was geen lopend water en om zich te wassen voorzag zijn vriend hem van flessenwater. Naar toilet gaan lukte niet, daarvoor moest hij steeds naar een toilet voor gehandicapten in een nabijgelegen station gaan. Er was geen keuken. Hij kookte op een enkel gasvuurtje dat aan zijn bed stond. Hij woonde daar al drie jaar, maar de eigenaar wou dat hij vertrok omdat hij het gebouw wilde verkopen.

We zijn begonnen met meneer C. voor een sociale woning in te schrijven en ook voor alle mogelijke

SVK's. Maar omdat dit geen oplossing bood op korte termijn en er ook geen studio vrij was in onze semi-residentiële setting, gingen we ook op de privé-markt zoeken. Uiteindelijk vond meneer C. zelf een nieuwe woonst op de privé-markt. Voorts gingen we nog na of meneer C. als persoon met een handicap overal aan zijn rechten gekomen is (FOD personen met een handicap, PHARE,...).

Gezien de fysieke handicap besloten we een dienst te zoeken die meer gespecialiseerd is in het begeleiden van mensen met een handicap. Zo kwamen we terecht bij asbl Transition. Een begeleidende dienst die quasi hetzelfde werk doet als wij maar dan met een andere doelgroep. Binnenkort hebben we een intakegesprek met hen. Hoewel ze een wachtlijst hebben zullen ze meneer C. in hun begeleiding opnemen.

Davy

Huisvesting

In 2015 vonden weer veel activiteiten plaats, waaronder de huisvestingsateliers, geleid door de wooncoach of de deskundigen die Lhiving uitgenodigd had in functie van het thema.

Deze ateliers hebben als doel de goede huisvestingsgewoontes van Lhiving aan de cliënten mee te geven, evenals het aanleren van gepast gedrag in onze maatschappij. Ze werden éénmaal per maand afgewisseld met andere ateliers van onze werking. Dit jaar spitsten ze zich toe op verschillende problemen waarmee elke bewoner kan worden geconfronteerd, zoals vochtigheidsproblemen, kakkerlakbestrijding, enzomeer. De rechten en plichten van huurders blijven onvermijdbaar inzake goede verstandhouding tussen huurders en verhuurders.

Onze cliënten werden gedurende twee opeenvolgende sessies over dit thema ingelicht, waardoor ze de draagwijdte van bepaalde verplichtingen rond huisvesting leerden begrijpen. Meer bepaald ging het over aandacht die moet gegeven worden aan de verschillende documenten die met de verhuurder worden opgemaakt,

het leven in goed nabuurschap, evenals het regelmatig onderhoud van de woonst.

Het resultaat van die ateliers is bevredigend want ze dienen ook om slechte communicatie en onbegrip tussen onze cliënten en hun eigenaars te voorkomen. Alle deelnemers verheugen zich over het feit dat er geen misverstanden meer zijn met hun verhuurders en dat de problemen in hun woonst steeds verminderen.

De specialisten van de dienst Brussel netheid ver eerden ons met een animatie over recycling en het goed sorteren van afval. In dit atelier leerden de cliënten het belang en het nut van goed sorteren inzien.

In het algemeen tonen de cliënten zich altijd enthousiast tijdens de ateliers en maken ze gebruik van de gelegenheid om allerlei vragen te stellen zodat ze de basisprincipes van het behandelde thema goed begrijpen en ze zich eigen kunnen maken. Leve de huisvestingsateliers!

Patrice

Gezinsbegeleiding

Het Rode Kruis verwees een jonge, seropositieve vrouw naar ons door, die voor een gedwongen huwelijk was gevlucht en recent als vluchteling werd erkend.

Bij aankomst in België vernam zij haar hiv-diagnose: een totale schok. Naar aanleiding van dit zoveelste trauma dat zij te verwerken kreeg (ze groeide op zonder haar overleden vader en onderging genitale verminking), werd zij bij onze dienst aangemeld. Een integrale begeleiding werd opgestart.

Zij moest het opvangcentrum verlaten en via een sociaal verhuurkantoor vonden we vrij snel een woning.

Omdat zij in haar thuisland weinig scholing had genoten en uit een dorpje kwam waar geen elektriciteit was, kwam er een berg aan complexe informatie op haar af: Hoe werkt een kooktoestel? Wat is een huurcontract? Hoe inschrijven in de gemeente? Wat is een

mutualiteit? Hoe neem ik de juiste tram?... Zij volgde een integratiecursus in haar eigen taal en begreep zo al een aantal dingen.

Nadien volgde zij een cursus alfabetisering in het Frans en momenteel zit ze in de hoogste klas.

Lhiving blijft haar tot op heden op financieel en administratief vlak begeleiden. Het financiële heeft ze al heel goed onder de knie: ze maakt geen schulden en weet met haar budget de maand door te komen. Op administratief vlak is orde nog een belangrijk werkpunt.

De verwerking en aanvaarding van de hiv-diagnose neemt – na 2 jaar – nog steeds een belangrijke plaats in de begeleiding in. Ook lotgenoten-contact blijft moeilijk, omdat ze dan zelf moet erkennen dat ze hiv-positief is.

Dit grote geheim is enorm pijnlijk voor haar als ze contact heeft met haar moeder in het thuisland: de

meeste vrouwen van haar leeftijd zijn al getrouwd en moeder, en zij kan geen echte uitleg geven waarom zij dit hier nog niet heeft kunnen verwezenlijken.

Haar grote droom blijft om te trouwen met een man van wie ze houdt en om kinderen te krijgen, maar haar ziekte staat dit in de weg: ze ziet geen toekomst op dat vlak. Ze weet niet hoe ze ooit een man kan vinden die haar hiv zal aanvaarden en dat is een ondraaglijke gedachte.

Marjan

Evoluties en cijfers

1. Doelgroep

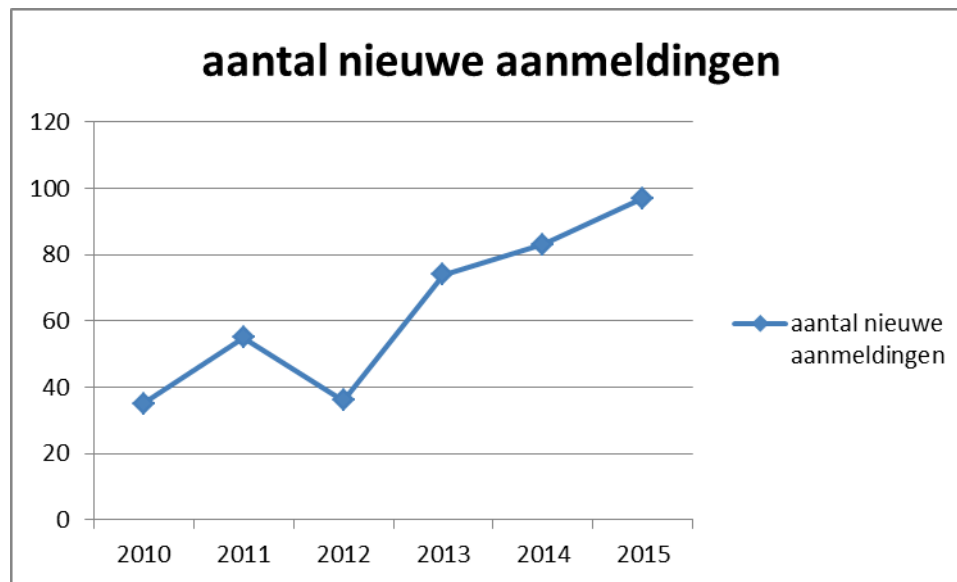
Van de 97 nieuwe aanmeldingen dit jaar, tellen we 55 mensen met hiv. Iets meer dan de helft van deze mensen behoort dus nog tot onze “oude doelgroep”. Vorig jaar bedroeg dit aandeel nog 75%. Dit wil zeggen dat we steeds meer diversiteit krijgen onder onze cliënten. Vier cliënten werden hier aangemeld, maar na een eerste of tweede gesprek doorverwezen naar andere dienst wegens niet tot de doelgroep behorend. Dit waren twee mensen waarvan de ernst van de ziekte niet aantoonbaar was, en twee personen met een uitsluitend psychiatrische aandoening.

Doelgroep	2015
hiv	50
hiv + andere ernstige aandoening	5
Diabetes	6
Nierfalen	6
Longaandoening	6
Kanker	7
Niet tot doelgroep behorend	4
Kind ernstig ziek	3
Hartaandoening	3
Epilepsie	2
NAH	2
MS	1
Sikkelcelanemie	1
Fybromyalgie	1
TOTAAL	97

2. De Antenne

De functie van de Antenne is driedelig: het registreren van alle nieuwe aanmeldingen, een vrij aanspreekpunt bieden waar mensen onmiddellijk terecht kunnen met hun concrete hulpvragen en de toegangspoort vormen tot de overige pijlers van Lhiving. Alle aanmeldingen gebeuren dus via de Antenne. In onderstaande grafiek geven we een overzicht weer van het aantal nieuwe aanmeldingen per jaar. Door de uitbreiding van de doelgroep in 2013 bleef het aantal nieuwe aanmeldingen niet uit.

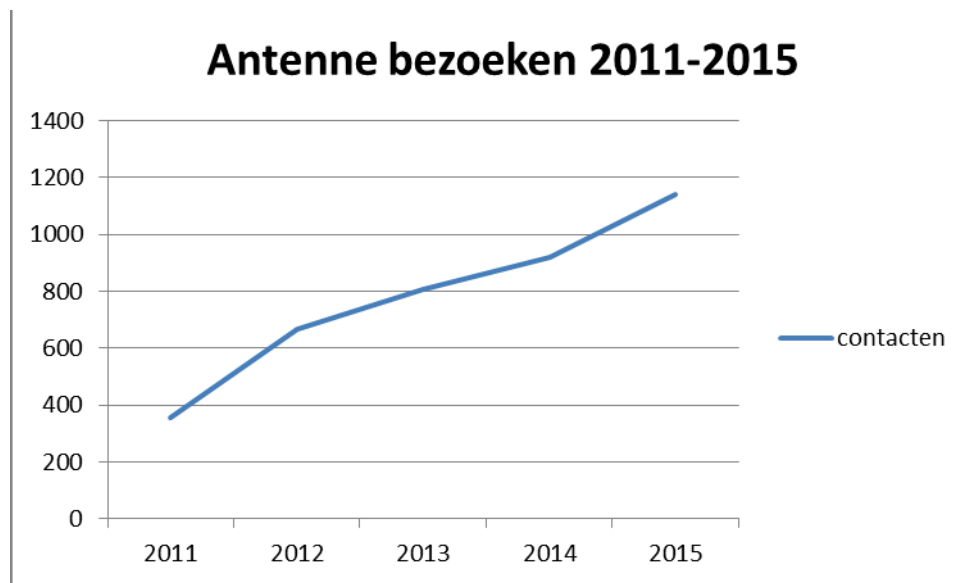

Figuur 1

Overzicht van het aantal nieuwe aanmeldingen per jaar. In 2008 en 2009 werd het aantal aanmeldingen niet bijgehouden, aangezien er een stop op de wachtlijst stond (max. 20 cliënten). In mei 2010 ging de Antennewerking van start. Veel organisaties vonden de weg naar Lhiving terug, wat de opvallende toename in 2011 verklaart. In 2012 stabiliseerde de situatie zich terug op het normale niveau. Sindsdien kennen we een stijging.

In totaal registreerden we afgelopen jaar 1143 Antenne-contacten, dit is een verdriedubbeling op 5 jaar tijd. We blijven dus een positieve evolutie doormaken. De Antenne wordt dus duidelijk meer en intensiever bezocht, wat in de lijn van onze verwachtingen lag.

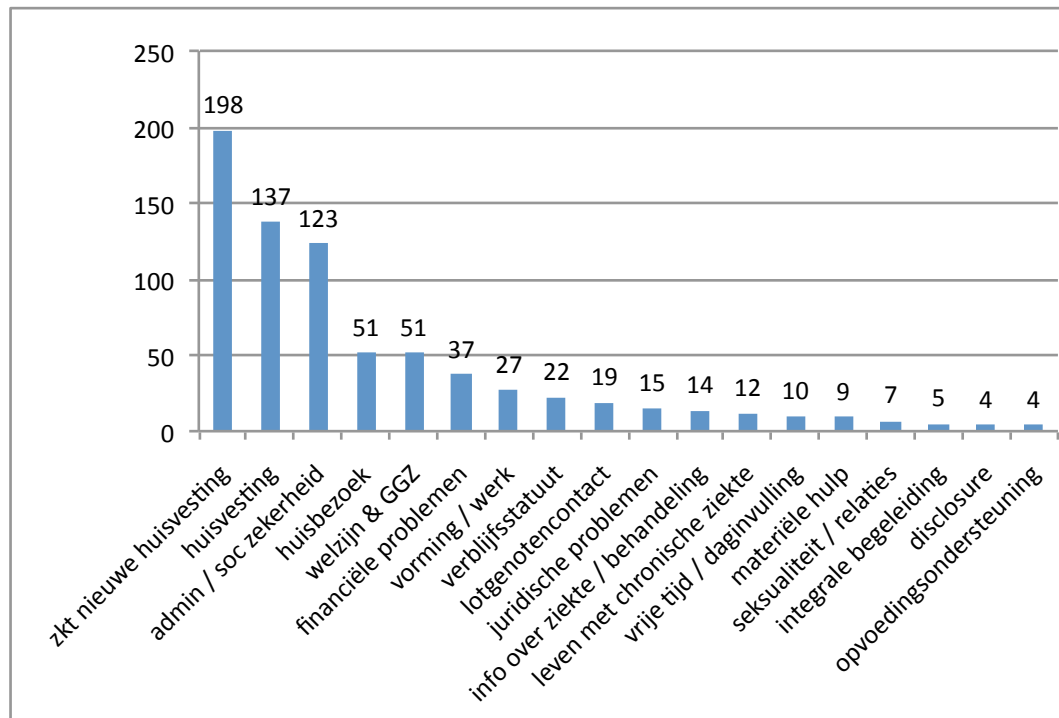
Figuur 2

Aantal bezoeken op de Antenne sinds 2011, het eerste volwaardige Antennejaar.

Sinds de start van de Antenne domineert het thema huisvesting wat betreft hulpvragen tijdens individuele Antenne-gesprekken. Bijna de helft van de hulpvragen betreft huisvesting: gaande van de zoektocht naar een nieuwe woning, tot problemen rond huisvesting: het werken rond een verbetering van de huidige woonsituatie - hygiëne, energiekosten, de relatie met de eigenaar of buren – en het nagaan van nieuwe woonpistes.

Figuur 3: hulpvragen 2015 in absolute cijfers

(Denk daarbij aan het samen regelen van een inschrijving in een sociale huisvestingsmaatschappij of sociaal verhuurkantoor, tips geven rond het zoeken op de privémarkt). Tot slot omvat dit het samen regelen van een verhuis, het geven van uitleg over een plaatsbeschrijving, enzovoort.

Op de tweede plaats volgt het thema administratie en sociale zekerheid, wat ook heel erg logisch is. Veel personen die ziek zijn en in kansarmoede leven moeten heel wat papierwerk verrichten. Als ze dan nog laaggeschoold zijn en/of één van onze landstalen niet beheersen wordt dit een moeilijke opgave waarvoor ze maar al te graag beroep doen op ons. Op een gedeelte derde en vierde plaats staan respectievelijk 'huisbezoek' en 'welzijn en geestelijke gezondheidszorg'.

Bij de meeste mensen die een hulpvraag hebben rond huisvesting gaan we éénmalig op huisbezoek om de situatie juist te kunnen inschatten. Ook gebeurt het dat er een cliënt wordt aangemeld die niet in staat is om tot bij ons te komen, in uitzonderlijke gevallen gaan wij dan op huis- of ziekenhuisbezoek. Het hoeft niet te verwonderen dat mensen die in precaire omstandigheden leven nood hebben aan psychosociale gesprekken. In de mate van het mogelijke nemen wij dit op. Wanneer de nood echter te hoog is, of wanneer we merken dat onze hulp niet volstaat, verwijzen we altijd door naar een gespecialiseerde dienst.

3. Het aantal begeleidingen blijft stabiel

Als we kijken naar het voorbije jaar is er een status quo wat betreft begeleidingen.

We hebben 44 vrouwen en 29 mannen in begeleiding. Alle alleenstaanden met kinderen zijn vrouw. Van de 71 cliënten in begeleiding hebben er 48 hiv. Dit toont aan dat onze doelgroep steeds diverser wordt.

Jaartotaal	2015	2014	2013	2012	2011	2010
totaal aan cliënten in begeleiding:	73	71	64	54	69	74
alleenstaanden	37	38	37	28	24	29
alleenstaande met 1 kind	7	5	8	10	11	11
alleenstaande met 2 kinderen	4	4	7	6	11	11
alleenstaande met 3 kinderen	6	5	2	3	7	7
alleenstaande met 4 kinderen	0	0	0	0	1	1
koppel zonder kinderen	1	2	0	0	2	2
koppel met 1 kind	5	2	3	2	3	3
koppel met 2 kinderen	2	6	1	2	1	1
koppel met 3 kinderen	1	2	2	2	7	7
koppel met 4 kinderen	0	1	0	0	1	1
koppel met 7 kinderen	0	0	0	0	1	1
overgang begeleiding naar antenne	13	18	9	9	21	17
overleden	2	2	1	1	0	1
overgang antenne naar begeleiding: start nieuwe begeleiding	23	21	22	13	7	9
begeleiding gestopt, zonder overgang naar de antenne	1	1	3	3	0	0

Opmerking: in deze telling wordt geen rekening gehouden met kinderen die nog in het buitenland verblijven of die niet ingeschreven zijn in de gezinssamenstelling (bv bij scheiding)

4. De intensiteit van onze begeleidingen

	Intensieve begeleiding (verschillende contacten/week)	Matig intensieve begeleiding (min 1 contact/week)	Ondersteunende begeleiding (1 contact/maand of minder)
2015	22	24	27
2014	20	35	16
2013	26	21	17
2012	18	16	20
2011	16	18	35
2010	12	19	43

Door het feit dat we veel mensen ambulant begeleiden via de Antenne, stellen we minder snel een integrale begeleiding voor. We zien daardoor dat de begeleidingen die we opnemen vaker intensief zijn en dat onze ondersteunende begeleidingen afnemen. Zij worden immers doorverwezen naar de Antennewerking.

5. *Activiteiten & vakantie*

We hebben het afgelopen jaar niet stil gezeten wat betreft de organisatie van activiteiten/vakanties. In 2015 organiseerden we 43 activiteiten.

activiteit	aantal keer georganiseerd	(gemiddeld)aantal deelnemers/sessie
praatgroep	9	8
kookatelier	12	18
atelier huisvesting	7	12
atelier welzijn	11	10
Wereld Aids dag	1	29
kerstfeest	1	57
vakantie De Bosberg	1	45
paasfeest	1	53

6. *Lhiving als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting*

Ook in 2015 konden we, dankzij een subsidie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van onze erkenning als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting, een (voltijdse) wooncoach in dienst houden. De wooncoach begeleidt in de eerste plaats onze semi-residentiële cliënten naar kwaliteitsvoller wonen via het ontwikkelen van vaardigheden en bewustzijn rond goede zorg en onderhoud van de eigen woning. Hij staat cliënten ook bij in hun contacten met de sociale verhuurkantoren waarmee we samenwerken. Verder helpt hij ambulant begeleide cliënten met het zoeken naar een meer geschikte woning, het voorbereiden van hun verhuis naar een andere woning, het aanvragen van een sociaal tarief enz... en organiseert hij educatieve groepsactiviteiten in de vorm van de hoger beschreven huisvestingsateliers. Aangezien huisvesting bij ons één van de belangrijkste vragen is, komen we niet toe met één voltijdse kracht. Het is een thema dat al onze collega's ter harte nemen.

De subsidie voor de wooncoach heeft ons toegelaten om ons begeleidingsaanbod wat betreft huisvesting systematischer uit te werken. Zijn aanwezigheid geeft de rest van het team meer ruimte om rond andere begeleidingsthema's te werken.

In 2015 organiseerden we volgende huisvestingsateliers:

- * Preventie en bestrijding van ongedierte
- * Consumptiekrediet en rechten van de consument
- * Vocht en condensatie (deel 1)
- * Sorteren en recycleren (in samenwerking met Net Brussel)
- * Vocht en condensatie (deel 2)
- * Eigenaar – huurder: rechten en plichten (deel 1)
- * Eigenaar – huurder: rechten en plichten (deel 2)

Dankzij onze convenant met verschillende huisvestingsmaatschappijen vonden 18 gezinnen in 2015 een sociale woning.

Lakense Haard: 4 gezinnen

Brusselse Haard: 4 gezinnen

Foyer du Sud: 1 gezin

Evercity: 1 gezin

Molenbeekse Haard: 4 gezinnen

Etterbeekse Haard: 1 gezin

Lorebru: 3 gezinnen

7. *De toekomst van Lhiving*

Zoals onze voorzitter in het voorwoord al aankondigde hopen we met steun van de Lions Club Brussel onze burelen naar een andere nabije locatie te verhuizen. Dit maakt dat er enerzijds weer twee grote appartementen vrijkomen voor onze doelgroep, maar dat we anderzijds onze manier van werken zullen moeten aanpassen. Nu liggen onze burelen immers ‘tussen’ onze cliënten. Zoals elk jaar is het moeilijk om financieel rond te komen. Hoewel we dankbaar zijn voor alle gekregen subsidies, volstaan deze niet om onze werking te doen draaien, laat staan om deze groter te maken. Samen met vzw De Overmolen hebben we ‘stichting Porta’ opgericht. Bedoeling is om met de stichting gelden in te zamelen en zo te kunnen investeren in bestaande en nieuwe projecten.

Samenstelling van het team

Het team van Lhiving bestaat uit 10 personeelsleden, 6 voltijdse en 4 deeltijdse (8.5 fulltime equivalenten in totaal). Zeven teamleden nemen naast integrale begeleidingen ook het onthaal en de opvolging binnen de Antenne op. Onze boekhouder speelt, naast haar administratieve taken, een rol in het cliëntenonthaal en ondersteuning. En tot slot hebben we een teamlid dat zich voltijds met woonbegeleiding bezighoudt. De Raad van Bestuur heeft zowel een sturende als ondersteunende functie en komt ongeveer tweemaandelijks samen. De zeven leden komen uit zowel de profit als non-profit sector en dragen des specifieke missie van de vzw een warmhart toe.

Het team is eerder eclectisch samengesteld wat betreft opleiding, culturele en professionele achtergrond. De verschillende teamleden hebben uiteenlopende werkervaringen en opleidingen in de non-profit sector achter de rug, als leerkracht, maatschappelijk of vormingswerker, kinesist of leidinggevende in de psychosociale sectoren voor diverse doelgroepen. Deze

rijkdom komt de integrale aard van onze begeleidingen en het probleemoplossend vermogen van het team bij moeilijke begeleidingssituaties alleen maar ten goede.

Daarnaast kan Lhiving gelukkig ook rekenen op enkele betrouwbare vrijwilligers.

Financiering

Erkenningen en overheidssubsidies bieden onze organisatie de mogelijkheid om stappen te zetten in de richting van verbetering en het verwezenlijken van doelstellingen op langere termijn. De evolutie en groei van vzw Lhiving was niet mogelijk zonder de jarenlange en trouwe financiële steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Sinds 2007 zijn we ook vanuit de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie erkend en gesubsidieerd als begeleid en beschut wonen. In 2011 werd onze erkenning verlengd voor een periode van vijf jaar. In 2012 kregen we 0.4vte personeelslid bij, zodat we nu voor 2.4 voltijds equivalenten gesubsidieerd zijn. We kregen er doorheen de jaren twee en een halve Geco-arbeidsplaatsen bij en sociale maribel middelen voor twee halftijdse medewerkers. Lhiving is erkend door het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting en ontvangt hiervoor sinds 2011 financiële subsidie. Deze dekt helaas niet de volledige kost.

Het blijft steeds een uitdaging om over voldoende middelen te beschikken om de continuïteit van ons werk te kunnen garanderen. Vele jaren lang reeds kunnen we rekenen op de vrijgevigheid van veel mensen en op de subsidies van onze financiële partners om onze missie te blijven verzekeren. We zijn hen allen zeer erkentelijk!

Bijlagen

Bijlage 1: Samenwerkingsverbanden van Lhiving

Gezien de begeleidingen integraal zijn, gericht op alle levensdomeinen, en het merendeel van de cliënten kampt met een complexe problematiek, spreekt het voor zich dat Lhiving met zeer vele en verscheidene organisaties samenwerkt. Sommige van deze samenwerkingsverbanden zijn heel summier en vrijblijvend, andere zijn intens.

Gezondheid

Sensoa
UMC Sint-Pieter afdeling infectieziekten
UMC Sint-Pieter afdeling pediatrie
UMC Sint-Pieter Cetim
UMC Sint-Pieter Elisa
UMC Sint-Pieter campus César De Paepe
UZ-Brussel Aidsreferentiecentrum
Cliniques Universitaires Saint-Luc Aidsreferentiecentrum
Cliniques Universitaires Saint-Luc : afdeling nierziekten
UZ Brussel: diabeteskliniek
UZ Brussel: infectiologie
UVC Brugmann Psychiatrische afdeling
Erasmus Ziekenhuis
Ziekenhuisvereniging Etterbeek/Elsene
Apotheek Ijzer

Zorgfonds
Aide Info Sida
Diensten voor thuisverpleging
Mutualiteiten
Huisartsen
Arémis
Topaz
Plateforme Prévention Sida
Belcompétence
Cité Sérine
Observatoire du sida et des sexualités

Huisvesting

Sociaal verhuurkantoor Baita
Sociaal verhuurkantoor Le Nouveau 150
Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij
Brussels Woningfonds
Lakense Haard
Assam & Sorelo
Le Logement Molenbeekoï
Brusselse Haard
Foyer du sud

Evercity
Foyer Etterbeekoïis
Villa's van Ganshoren
Lorebru
Brusselse Bond voor het Recht op Wonen
Sociale verhuisdiensten

Kansarmoede

OCMW's
Budgetbegeleidingsdiensen en bewindvoerders
Diensten voor huishulp
Vzw Lucia
Caritas Daden Gevraagd
Belfius SOS fonds
Degive Fonds
Les Cuisines Bruxelloises
Vereniging voor Begrafenissen en Crematies
Steunpunt Vakantieparticipatie
Sociaal Centrum Noordwijk
Société Royale de philanthropie
SASLS

Vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren

Vluchtelingenwerk Vlaanderen
Medimmigrant
Klein Kasteeltje
Siréas
Foyer – juridische dienst
Rode Kruis Vlaanderen Dienst Tracing
Convivial
Brussels Onthaal Nieuwkomers
Belgisch Comité voor Hulp aan Vluchtelingen
Exil
Kruispunt migratie

Doorverwijzing en samenwerking met het welzijns- en gezondheidsveld

Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad
Bico-federatie
CAW Brussel
CGGZ Brussel
Psychiatrische Zorginstelling Titeca
Traktor
Antonin Artaud
DOP
Begeleid Wonen Brussel
Phares

Kinderen en jongeren

A Place to Live
Huiswerkklassen
Ville de Bruxelles – Service de la Jeunesse
Sport- en jeugddiensten
Jeugd en Vrede
Centra voor Leerlingenbegeleiding
Regioteams Kind & Gezin
Centrum voor het Jonge Kind
Opvoedingswinkel Brussel
Nasci
Service d'Aide à la Jeunesse
ONE
Zita Inloopteam
Comité Bijzondere Jeugdzorg
Vertrouwenscentrum Kindermishandeling

Vorming en ternerkstelling

Hobo
Lire et Ecrire
Tracé Brussel
Huis van het Nederlands
Huis van de Solidariteit
De Overmolen

Vrijwilligers

Vzw Het Punt
Partenariat pour le Volontariat

Vzm - intern

Inoptec
Baita Clean Office

Bijlage 2 : Interne vorming, studiedagen en deelname aan overleg

Zowel voor personeel als voor vrijwilligers is vorming en bijscholing onontbeerlijk. Medewerkers volgen regelmatig vormen, aangeboden door opleidingscentra of andere organisaties. Daarnaast worden ook intern voor het team af en toe studiemomenten ingelast, al dan niet met externe begeleiding. Ten slotte zijn er nog een aantal vergaderingen en overlegmomenten waar personeelsleden aan deelnemen.

In 2015 waren dat :

Buitenshuis gevolgde opleidingen

Vorming

Inrichter-begeleider

Beoordeling van geloofwaardigheid in asielzaken	VWV
Controle van de conformiteit inzaken de huisvestingscode + de strijd tegen leegstand	Directie inspectie
Huisvesting in Brussel: welke toegang voor daklozen	AMA
Huisvesting voor oudere mensen	BBROW
Toegang tot gezondheidszorg voor mensen in een precare verblijfssituatie	Foyer
Verblijfsrecht en hulpverlening: dag 1	Agentschap Integratie en Inburgering
Verblijfsrecht en hulpverlening: dag 2	Agentschap Integratie en Inburgering

Controle op onbewoonbaarheid van woningen in Brussel	BBROW
Masterclass over meisjes en vrouwen in de asielprocedure (deel 1)	VWV
Masterclass over meisjes en vrouwen in de asielprocedure (deel 2)	VWV
Masterclass over meisjes en vrouwen in de asielprocedure (deel 3)	VWV
netwerkdag: lancering Zanzu	Sensoa
SHE dag: voeding en hiv	Cetim ea
SHE dag: dag van welzijn	Cetim ea
SHE dag: behandeling en therapeutische perspectieven	Cetim ea
SHE dag: hiv en kinderwens	Cetim ea
Regio-overleg thuislozenzorg	BWR
HR summercourse	HR wijs
Naar herstel in dialoog: werken met verhalen van trauma, verlies en migratie in de begeleiding van vluchtelingen	Praxis
Brusselse gezondheidsmeeting	BWR
Sociale Media	VIVO

Zelf georganiseerde vormingen/ denkdagen

<i>Inhoud</i>	<i>Inrichter-begeleider</i>	<i>Duur</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
Denkdag Lhiving	Citizen	dag	team
Evaluatie en opvolging denkdag	Lhiving	1/2 dag	team
Alcohol- en drugsbeleid	Lhiving	3x 1/2 dag	team
Consumentenkrediet	FOD Financien	1/2 dag	team
Jaarevaluatie	Lhiving	1/2 dag	team

Intervisiegroepen - vergaderingen - overlegmomenten

<i>Inhoud</i>	<i>Inrichter-begeleider</i>	<i>Duur</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
Collegiale intervisie rond praktijkcasussen	Lhiving-team met externe supervisor	dag 1/2 dag	team team
Coördinatievergaderingen	Vluchtelingenwerk Vlaanderen	3x 1/2 dag	team
Vergadering BBROW	Brusselse Bond Recht Op Wonen	1/2 dag	team
Regio-overleg thuislozenzorg	Brussels Welzijns- en Gezondheidsraad	1/2 dag	team
Bico-Overleg	Bico Federatie		
RVB	Lhiving		
Algemene Vergadering	Lhiving		
Adviesraad	Zanzu		

Bijlage 3 : Personalia

De Raad van Bestuur

Voorzitter	Hubert Claes
Secretaris	Wim Cornelis
Penningmeester	Antoine Vidts
Leden	Els Verdonck
	Jan Rottiers
	Christiaan Vanhemelryck
	Nelle Vanlangenhove

De teamleden

Annelies Vangoidsenhoven	coördinator sinds 01-11-11 voltijds
Siska Kiekens	gezinsbegeleidster sinds 01-01-09 (voordien coördinator sinds 19-04-99) deeltijds (50 %)
Els Vandeput	gezinsbegeleidster sinds 15-11-98 deeltijds (75%)
Marianne Lindhout	gezinsbegeleidster sinds 09-10-06 deeltijds (80%)
Jean Damas Mbonimpa	boekhouder en administratieve kracht van 01-06-08 tot 15-04-15 voltijds
Sara van Mechelen	gezinsbegeleider sinds 01-07-12 voltijds

Davy Sevenants	gezinsbegeleider sinds 07-01-13 voltijds
Marjan Samyn	gezinsbegeleider sinds 02-04-13 deeltijds (90 %)
Patrice Misago	gezinsbegeleider, wooncoach sinds 15-01-15 voltijds
Hanne Apers	gezinsbegeleider sinds 25-05-15 voltijds
Astrid Leclercq	boekhouding en administratie sinds 07-07-15 voltijds

Teamsupervisor

Roos Baetens

Vrijwilligers

Lieve Cools
Lien Arijs
Stefano Schirru
Paul Fontaine
Valerie Hardie
Nola Cammu

Lhiving mag attesten voor belastingsvrijstelling uitreiken
vanaf 40€ per kalenderjaar

Rek.nr. BE29 00130051 4564

Lhiving vzw
Schipperijkaai 11/122
1000 Brussel

met de vermelding: solidariteit Lhiving
waarvoor
DANK!

Met dank aan

Caritas Daden Gevraagd

Belfius SOS Fonds

Lionsclub Brussel Munt

Lotto

Welzijnszorg

Zorgfonds Sensoa

BNP Fortis Foundation

BEMSA VUB

Rotary Club Leuven Brussel Dijleland

Donorinfo

Société Royale de la Philantropie

Al onze individuele schenkers

